

RUIM BAAN VOOR DE PRAKTIJKVERPLEEGKUNDIGE

Huisartsen, praktijkassistenten en praktijkverpleegkundigen kunnen het samen goed af in de huisartsenzorg 'nieuwe stijl'. Als daar nog een nurse practitioner (NP) aan wordt toegevoegd, wordt het risico op versnippering van het zorgaanbod groter. Ook doet taakdelegatie aan NP's afbreuk aan de reikwijdte van het huisartsenvak.

ANKE TER BRUGGE
RON HELSLOOT
KEES IN 'T VELD

De huisartsenzorg is verantwoordelijk voor een goede huisartsenzorg in een snel veranderende situatie. Denk hierbij aan veranderingen van de zorgvraag door de toename van chronische aandoeningen en de vergrijzende bevolking, nieuwe ontwikkelingen in de zorg en het overnemen van taken uit de tweede lijn. Dit kan alleen goed verlopen als de huisartsen taken delegeren aan praktijkassistenten en praktijkverpleegkundigen, hetgeen primair moet gebeuren uit inhoudelijke overwegingen.¹

Aan de praktijkverpleegkundige kan een belangrijk deel van de toenemende, geprotocolleerde zorgtaken van de huisarts op het terrein van diabetes mellitus, astma/COPD, en hart- en vaatziekten worden gedelegeerd.

Invoering op grote schaal in de huisartsenzorg van de functie NP is om meerdere redenen minder gewenst. Om te beginnen verhoogt de toevoeging van een extra laag de kans op fragmentatie van het zorgaanbod. Dit risico is ook gesignaleerd in het Nivel-rapport 'De staat van de huisartsenzorg'. Hierin wordt terecht de vraag gesteld hoe een huisarts allerlei taken kan uitbesteden aan een steeds grotere variëteit aan assisterende en ondersteunende disci-

plines zonder dat er versnippering optreedt. Daar komt bij dat de patiënt door de introductie van de NP in de huisartsenpraktijk met nog meer hulpverleners te maken krijgt.

TAAKAFBAKENING

De introductie van de NP in de huisartsenpraktijk zal problemen geven rond de taakafbakening en samenwerking met de praktijkverpleegkundige. Invoering van een zwaardere functiecategorie (de NP) kan namelijk leiden tot taakherschikking in een ongewenste richting. Daarbij bestaat het risico dat de potenties van praktijkverpleegkundigen en praktijkassistenten onderbenut worden. Een voorbeeld: veel huisartsen delegeren de behandeling van wratten en cerumen aan de praktijkassistente. Bussemakers c.s. schrijven dergelijke behandelingen toe aan het takenpakket van de NP.² Met delegatie van dit soort taken aan de NP is de doelmatigheid van zorg niet gediend.

HUISARTSENVAK

Voor de patiënt heeft de huisarts een gidsfunctie, in de gezondheidszorg een spilfunctie als poortwachter. Het generalistische huisartsenvak wordt gekenmerkt door het leveren van integrale zorg en de confrontatie met veelvoorkomende comorbiditeit. De huisarts zal zijn diagnostische vaardigheden dan ook moeten bijhouden door midden in de praktijk te blijven staan. Juist daar komt namelijk de reikwijdte van zijn

vak tot uiting: van acute zorg tot en met de jaarcontroles van chronische patiënten, maar ook in het herkennen van de pneumonie tussen de verkoudheden, de maligniteit tussen de COPD-klachten en de hersentumor tussen de hoofdpijnen.

Door 'alledaagse' aandoeningen en veelvoorkomende klachten te delegeren aan een NP, zou de huisarts wel eens te ver van zijn patiënten af kunnen komen te staan. Dat doet afbreuk aan de kernwaarden van het vak en de expertise van de huisarts. Persoonsgerichte, integrale en continue zorg zijn immers de kernkwaliteiten van de huisartsenzorg. Het behoud van die kwaliteiten is van doorslaggevend belang voor goede en doelmatige huisartsenzorg.

Voortgaande professionalisering van de functies van praktijkassistente en praktijkverpleegkundige biedt daarbij voldoende mogelijkheden voor verdere taakdelegatie van geprotocolleerde zorgtaken en niet-zorggebonden taken. ■

drs. A. ter Brugge,
senior-beleidswerker NHG

drs. R.S.M. Helsloot,
senior-beleidsmedewerker NHG

C.J. in 't Veld,
huisarts, hoofd afdeling Implementatie NHG

Correspondentieadressen: a.terbrugge@nhg-nl.org of r.helsloot@nhg-nl.org



BEEELD: PHOTOS.COM

Referentie

1. Toekomstvisie Huisartsenzorg 2012 (NHG, 2002) en NHG/LHV-Standpunt 'Ondersteunend personeel in de huisartsenzorg' (2005). Zie ook de NHG-website: <http://nhg.artsenet.nl>. 2. Bussemakers H et al. Praktijk overtreft verwachtingen - Nurse Practitioner dringt huisartsentekort drastisch terug. Medisch Contact 2005; 44: 1763-6.